

2014 / 038

ONTVANGEN 19 DEC. 2014

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

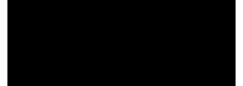
>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

VU Amsterdam
College van Bestuur
T.a.v. de heer prof. dr. F.A. van der Duyn Schouten
De Boelelaan 1105
1081 HV AMSTERDAM

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
IPC 2250

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Datum 15 december 2014
Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo-bachelor Philosophy, Politics and
Economics (PPE)

Onze referentie
707212

Uw brief van
15 oktober 2014

Uw referentie
CvB/EK/2014/1121

Bijlagen
1

Geachte heer Van der Duyn Schouten,

Met uw brief van 15 oktober 2014 hebt u mij uw voornemen voorgelegd om de wo-bachelor Philosophy, Politics and Economics (PPE) als bekostigde opleiding te verzorgen in Amsterdam.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) heeft mij per brief van 13 november 2014 positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan. Ik heb geconstateerd dat dit advies zorgvuldig tot stand is gekomen.

Besluit

Gelet op bovengenoemd advies, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de opleiding wo-bachelor Philosophy, Politics and Economics (PPE) als bekostigde opleiding in Amsterdam te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts is de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 (de Beleidsregel) leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a, b en c van artikel 6 van de Beleidsregel. Voor nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen 10 maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft

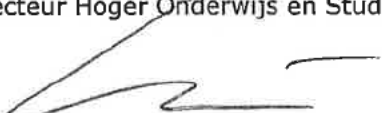
Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen.

Onze referentie
707212

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs, de VSNU en de DUO (Groningen).

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. Minnée

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies

Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 16 oktober 2014 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de VU Amsterdam om de wo bachelor Philosophy, Politics and Economics (PPE) als bekostigde opleiding te verzorgen te Amsterdam. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum
13 november 2014

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

onderwerp
nieuwe opleiding
VU Amsterdam
wo bachelor
Philosophy, Politics and
Economics (PPE)
Amsterdam

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de VU Amsterdam om de opleiding wo bachelor Philosophy, Politics and Economics (PPE) als bekostigde opleiding te Amsterdam te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u aan in de bijlage bij dit advies.

ons kenmerk
2014/038

bijlagen
beoordelingskader

Omschrijving van de aanvraag

De opleiding PPE is een voltijd opleiding van 180 ECTS. De opleiding is bedoeld te worden geregistreerd in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend. De opleiding integreert delen van de wijsbegeerte (sector taal en cultuur), politicologie (sector gedrag en maatschappij) en economie (sector economie).

De opleiding is gebaseerd op de gedachte dat voor het denken over complexe maatschappelijke vraagstukken generalisten, dat wil zeggen wetenschappers, beleidsmakers en professionals, nodig zijn die in staat zijn een probleem van meerdere kanten te belichten, relevante inzichten op een vruchtbare wijze kunnen combineren, en zich bewust zijn van de bredere maatschappelijke context van een specifiek vraagstuk. PPE geeft een grondige kennis van kernonderdelen van en benaderingen uit de filosofie, politicologie en economie (multidisciplinariteit), en leert de student de verschillende disciplinaire perspectieven in combinatie met elkaar toe te passen (interdisciplinariteit).

De opleiding sluit aan bij het streven van de VU naar meer diversiteit, internationalisering en excellentie. Het is een selectieve bachelor die zich richt op excellente studenten (VWO met Wiskunde A of B of het buitenlands equivalent ervan). De jaarlijkse instroom wordt beperkt tot maximaal 180 studenten, waarvan ongeveer de helft uit Nederland. De VU overweegt voor de opleiding het bijzonder kenmerk 'Kleinschalig en intensief onderwijs' aan te vragen bij de NVAO. Het

pagina 2 van 8 programma is geheel Engelstalig. De inhoud van de opleiding sluit aan bij PPE-opleidingen in het buitenland, zoals in Engeland en de Verenigde Staten.

Aanvrager doet een beroep op criteria a,b en c van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar de mening van de commissie aan de criteria a, b en c van art. 6 van de Beleidsregel

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Naar de mening van de aanvrager is sprake van een noodzaak voor deze nieuwe opleiding. De opleiding PPE aan de VU zou, volgens aanvrager, niet alleen de eerste opleiding PPE in Nederland zijn, maar zelfs de eerste PPE-opleiding op Bachelor-niveau aan een grote universiteit op het Europese continent. Op grond van dit uitgangspunt dient aanvrager te onderbouwen dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod. Hiertoe heeft aanvrager een vergelijking gemaakt met het verwante opleidingsaanbod.

De VU acht de opleiding PPLE (Politics, Psychology, Law, and Economics) het nauwst verwant. PPLE heeft met PPE het bredere, samengestelde, karakter van de opleiding gemeen. PPLE heeft echter niet de filosofie als kernonderdeel, en kent met de onderdelen recht en psychologie een breder karakter. Verder noemt de VU de Liberal Arts and Science bachelor: Global Challenges van Universiteit Leiden (The Hague Campus) als verwante opleiding. In de bachelor Liberal Arts and Science: Global Challenges is zowel het economisch als het filosofisch perspectief beperkt, dan wel niet, aanwezig. Ten opzichte van het bestaande disciplinair vormgegeven opleidingsaanbod onderscheidt de opleiding PPE zich door de multidisciplinaire oriëntatie. Binnen deze opleidingen is weliswaar keuzeruimte en kan vaak via een minor een koppeling met een ander vakgebied worden gelegd, maar de omvang van deze onderdelen is bij lange na niet voldoende om te kunnen spreken van een opleiding PPE. Dit aangezien minor en major van elkaar onafhankelijke curriculumonderdelen zijn. Bovendien ontbreekt de systematische training in het toepassen van een interdisciplinair perspectief. Ook onderscheidt de opleiding zich van een Liberal Arts and Sciences bachelor aangezien in de opleiding PPE een gerichte focus op het grensvlak van filosofie, politieke wetenschappen en economie is opgenomen. Binnen een LAS-opleiding ontbreekt die gerichte focus. Wel is de voorgenomen opleiding net als een LAS-opleiding een selectieve, integratieve, Engelstalige brede bachelor.

Op grond van het bovenstaande heeft aanvrager aangetoond dat de beoogde vernieuwing niet binnen het bestaande opleidingsaanbod kan worden gerealiseerd. De aanvraag voldoet aan criterium a van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager onderbouwt de behoefte op de arbeidsmarkt op grond van de veronderstelde vraag uit de arbeidsmarkt en een gebleken wetenschappelijke behoefte. Tevens doet aanvrager een beroep op een maatschappelijk gevoelde behoefte aan breed opgeleiden. Een en ander dient aangetoond te worden op grond van gevalideerde gegevens en documenten.

pagina 3 van 8 Binnen het bachelortraject is een veelheid van inhoudelijke combinaties mogelijk. Aan de hand hiervan heeft aanvrager leerlijnen, toekomstige beroepsprofielen, voorbeeldfuncties en potentiële arbeidsmarktsectoren uitgewerkt voor toekomstig afgestudeerden PPE. Aanvrager onderbouwt haar betoog met verschillende onderzoeken naar de arbeidsmarktpositie van (wo-) afgestudeerden in het algemeen, en van de ontwikkeling van de arbeidsmarkt voor afgestudeerden PPE in het bijzonder. Aanvrager hanteert hierbij het SER-advies: 'Verschuivende economische machtsverhoudingen', juni 2012, ROA: 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2018', december 2013 en de 'WO-monitor 2013'. Voorts werkt aanvrager ook uit wat de baankansen van afgestudeerden PPE zijn uit aan de hand van het nut van bredere opleidingen in het algemeen.

Aanvrager gaat er van uit dat er vraag zal zijn naar afgestudeerden van de opleiding PPE die een vervolgmaster hebben afgemaakt. Uitgangspunt is dat de opleiding op een goede wijze aansluit op verschillende disciplinaire en multidisciplinaire masteropleidingen. De vraag is welke masteropleidingen hiervoor in aanmerking komen en wat de werkgelegenheidsverwachting is voor dergelijke afgestudeerde masters. Aanvrager merkt hierbij op dat de uitstroom naar de arbeidsmarkt eerst in 2020 haar beslag zal krijgen aangezien de opleiding in 2016 van start gaat en de meeste studenten na de bachelor een masteropleiding volgen. Mede hierdoor is het volgens aanvrager, zeker gezien de huidige crisis, moeilijk om het goede schattingen te maken over de verwachte arbeidsmarkt voor wo-afgestudeerden na 2020. Bovendien neemt aanvrager aan dat de totale verwachting voor de positie van wo-afgestudeerden op de arbeidsmarkt hetzelfde blijft als de afgelopen jaren.

Naar het oordeel van de commissie is de laatste verwachting te optimistisch. Volgens het ROA (december 2013) is er tot 2018 geen sprake van een werkgelegenheidstoename (geen groei, wel vervangingsvraag). De situatie is ten opzichte van de periode tot 2012 duidelijk minder rooskleurig geworden. Het ROA geeft aan dat de uitbreidingsvraag tot 2018 voor wo opgeleiden op 0,0% wordt geschat. Indien men de uitbreidingsvraag combineert met de vervangingsvraag (2,3%) en de instroom in het wo (3,4%) komt de ITA (Indicator Toekomstig Arbeidsmarktperspectief) uit op 1,07% hetgeen de kwalificatie 'matig' oplevert. In 2011 bestond nog de verwachting dat voor 40% van de schoolverlaters een goed tot zeer goed arbeidsmarktperspectief na het WO mocht worden verwacht. In 2013 is de verwachting dat dit nog voor 6% van de WO-afgestudeerden geldt. Hiermee is het belangrijk een indruk te verkrijgen over de mate waarin afgestudeerden PPE – na het voltooien van een masterfase - opteren voor functies waarvoor na 2020 vervangingsvraag beschikbaar zal zijn.

Op grond van het benoemen van vervolg masteropleidingen die aansluiten op de bachelor PPE ontstaat tevens een beeld van de baanopeningen waarvoor deze afgestudeerden op de arbeidsmarkt in aanmerking kunnen komen. Afgestudeerden PPE van de VU met de track filosofie of politicologie hebben toegang tot de Engelstalige masteropleiding Philosophy (alle specialisaties), Political Science en Bestuurskunde: Besturen van maatschappelijke organisaties. VU studenten die de economics-track hebben gekozen kunnen toegang krijgen tot de VU master Economics. Voor masteropleidingen elders in het land wordt een soortgelijk toelatingsbeleid verwacht (masters politicologie, bestuurskunde, filosofie of economie). Verder kan een interdisciplinaire opleiding als de Research Master in Philosophy van de EUR als relevante vervolgopleiding worden beschouwd.

pagina 4 van 8 Volgens aanvrager zullen deze opgeleiden als generalisten, wetenschappers, beleidsmakers en professionals ingezet worden. Het zijn functionarissen die een probleem van meerdere kanten kunnen belichten op grond van het integreren van delen van de wijsbegeerte (sector taal en cultuur), politicologie (sector gedrag en maatschappij) en economie (sector economie). Baanopeningen voor dit type afgestudeerden kunnen worden aangetroffen in de landelijke politiek, het bedrijfsleven, het onderwijs, de media, de overheid, diplomatieke diensten en het lokaal bestuur.

De commissie stelt vast dat de uitstroom uit een opleiding PPE op grond van de huidige prognoses van het ROA 2013-2018 deels matige en deels slechte baanvooruitzichten heeft. Vooral voor afgestudeerden in de richtingen WO economie en recht zijn de vooruitzichten slecht. Het slechtst zijn de vooruitzichten voor schoolverlaters WO bedrijfskunde. Bovendien blijft de instroom op de arbeidsmarkt van WO'ers bedrijfskunde, rechten en bestuurskunde toenemen waardoor de vervangingsvraag naar verwachting zal afnemen en minder ruimte bestaat voor nieuwkomers. Evenzeer zijn de vooruitzichten voor de sectoren gedrag en maatschappij (politicologie) en taal en cultuur (wijsbegeerte) slecht te noemen. Ten slotte blijkt nog uit de UWV arbeidsmarktprognose 2014-2015 (p. 29 en 30) dat het aantal functies in het openbaar bestuur in de jaren 2014 en 2015 verder zal krimpen (2008-2013= -2%, 2014= -3,4% en 2015= -2,6%). In dit licht is de verwijzing van de VU naar het positieve advies en besluit over de opleiding PPE (november/december 2013) nog slechts illustratief te noemen voor de in snel tempo verslechterende arbeidsmarktpositie van hoger opgeleiden en als zodanig niet meer relevant voor de onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de opleiding PPE.

Een extra complicatie is de vraag is of voor het vervullen van de hiervoor genoemde functies een brede opleiding PPE noodzakelijk is. Er zijn natuurlijk ook vele disciplinaire opleidingen (politicologie, sociologie, geschiedenis, rechten, filosofie, economie e.a.) en multidisciplinaire Liberal Arts & Sciences opleidingen die evenzeer opteren voor dezelfde brede waaier aan functietypen en waarvan afgestudeerden bovendien hebben aangetoond dat zij dergelijke functies, ook buiten de eigen discipline, met succes kunnen vervullen.

Cruciaal bij de weging van de arbeidsmarkt is het gegeven dat de opleiding PPE studenten die anders bij de VU een disciplinaire bacheloropleiding Gedrag & Maatschappij, Economie of - in mindere mate - Taal en Cultuur zouden kiezen, nu in staat worden gesteld voor een multidisciplinaire opleiding PPE te kiezen. De opleiding zal hierdoor naar verwachting naadloos meegroeien met de algemene groei in de instroom van de VU en het WO in het algemeen en hierdoor geen substantieel negatieve effecten hebben op instroom van het bestaande opleidingsaanbod van de eigen instelling en het verwante landelijke opleidingsaanbod. Hetzelfde geldt voor de uitstroom naar de arbeidsmarkt; die zal niet toenemen. Hooguit is sprake van een andere verdeling van de in- en uitstroom naar opleidingsrichting. Hiermee is het effect van het toelaten van de opleiding PPE als arbeidsmarkt-neutraal aan te merken. Dit laat echter onverlet dat ook de uitstroom naar de arbeidsmarkt van opgeleiden PPE voornamelijk problematisch zal zijn. Hierin onderscheidt de opleiding PPE zich niet van de geprognosticeerde verslechterde arbeidsmarktverwachting voor vele WO opgeleiden.

pagina 5 van 8 Wel hebben PPE'ers het voordeel dat zij tijdens de opleiding langer wendbaar en flexibel blijven waardoor zij bij de keuze voor de vervolgmaster wellicht beter in staat zijn te anticiperen op de actuele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Hiermee acht de commissie aangetoond dat de opleiding PPE als arbeidsmarktneutraal kan worden aangemerkt.

Naast een arbeidsmarktbehoefte doet aanvrager een beroep op een wetenschappelijke behoefte aan opgeleiden PPE. Volgens aanvrager is sprake van een groeiende behoefte aan hoger opgeleiden met een discipline-overstijgende benadering. Dit zou blijken uit een toename van nieuwe onderzoeksgebieden die de disciplinaire afbakeningen overstijgen. Voorbeelden hiervan zijn onder anderen 'positive political theory', 'public choice theory', 'normative economics', 'philosophy of economics', 'development studies', 'international political economy', en de opkomst van interdisciplinaire wetenschappelijke organisaties en nieuwe wetenschappelijke tijdschriften. De opleiding PPE sluit aan bij deze ontwikkelingen. Dit kan zo zijn, maar zeker is dat bestaande universitaire opleidingen deze ontwikkelingen vanuit haar wetenschappelijke opdracht evenzeer dienen te volgen. Wetenschapsontwikkeling is geen geïsoleerd fenomeen of voorbehouden aan een bepaald type opleiding. De vraag is echter of het bestaande aanbod hiertoe wel optimaal is geëquipeerd. De opleiding PPE kent wel de specifieke gerichtheid op de hiervoor genoemde nieuwe wetenschapsgebieden. Bovendien heeft de opleiding het voordeel de eerste Engelstalige PPE opleiding op het Europese continent te zijn. Dit heeft het voordeel dat de opleiding in de Angelsaksische landen snel zal worden herkend waardoor de uitwisseling (naar verwachting zal 50% een vervolgstudie in het buitenland kiezen) en instroom op internationaal terrein sneller zal verlopen en worden versterkt (international classroom, 50 % buitenlandse studenten). Het is zeer aannemelijk dat hierdoor ook de wetenschapsinhoudelijke uitwisseling zal vereenvoudigen.

De commissie acht hiermee de wetenschappelijke behoefte van de opleiding PPE op afdoende wijze aangetoond.

Concluderend acht de commissie aangetoond dat aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat de opleiding PPE als arbeidsmarktneutraal kan worden aangemerkt. Tevens acht de commissie de wetenschappelijke behoefte van de opleiding PPE aangetoond. Hiermee voldoet de aanvraag aan criterium b van de Beleidsregel. Wel tekent de commissie hierbij aan dat zij de beroepsperspectieven voor bachelorstudenten PPE die direct de arbeidsmarkt betreden zeer zorgelijk acht. Op grond van de voorliggende arbeidsmarktprognoses zijn de vooruitzichten voor deze groep afgestudeerden rondt slecht te noemen.

Beoordeling criterium c art. 6 Beleidsregel

Zienswijze: Vanaf 16 oktober 2014 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de VU om de wo bachelor PPE in Amsterdam aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Naar aanleiding van deze kennisgeving is geen zienswijze ontvangen.

De commissie heeft geconcludeerd dat de onderhavige opleiding aansluit op twee leidende thema's van het opleidingsprofiel van de VU. Het betreft hier de thema's 'Connected World' en 'Governance for Society' die aansluiten op de

pagina 6 van 8 Zwaartepunten als vastgelegd in de prestatieafspraken met de Minister. Hiermee wordt aangenomen dat is voldaan aan het criterium in art. 6 sub c, tenzij naar het oordeel van de Minister al ruimschoots voldoende vergelijkbare opleidingen worden aangeboden om in de behoefte te voorzien.

Aanvrager heeft bij het betoog met betrekking tot criterium a reeds aangetoond dat in het landelijk bestaande onderwijsaanbod qua inhoud geen vergelijkbare opleiding bestaat. Echter wel is duidelijk dat de opleiding wellicht studenten zal absorberen uit verwante disciplinaire bacheloropleidingen politicologie (214 studenten), en de verwante economische opleidingen (ca. 2200 studenten bedrijfskunde, economie en bedrijfseconomie, international business administration) die door de VU worden aangeboden. In hoeverre een negatieve invloed uit zal gaan op de instroom uit het domein taal en cultuur wordt niet verduidelijkt, maar de verwachting is dat deze instroom gering zal zijn. Duidelijk is echter wel dat de voornaamste instroom uit de domeinen Economie en Gedrag en Maatschappij tegemoet mag worden gezien. De verwante opleidingen in deze domeinen zijn dermate robuust dat niet verwacht kan worden dat van de nieuwe opleiding PPE een substantieel negatief effect op de aldaar bestaande instroom zal uitgaan. De instroom in de nieuwe opleiding is bovendien gemaximeerd en zal ten hoogste 180 studenten bedragen waarvan 50% uit het buitenland afkomstig zal zijn. Uit het in opdracht van de VU door 'Motivaction' verrichte onderzoek blijkt dat de internationale belangstelling voor dit type opleidingen nog altijd vele male groter is dan toegelaten kan worden. Tevens blijkt uit dit onderzoek dat een geschatte instroom van Nederlandse studenten van omstreeks maximaal 100 studenten realistisch is en in overeenstemming met de verwachte groei van het aantal studenten binnen de genoemde domeinen Economie, Gedrag en Maatschappij en Taal en Cultuur, als ook in die daarbuiten. Hierdoor is mede aangetoond dat de instroom in de nieuwe opleiding niet ten koste zal gaan van het bestaand landelijk aanbod. Bovendien blijkt uit een enquête dat de nieuwe opleiding door de relevante studentenpopulatie van de VU zeer positief wordt beoordeeld. Tussen de 70% en 80% van de populatie acht de opleiding (zeer) aantrekkelijk terwijl 27% zegt de bachelor PPE zeker te overwegen.

Bij de beoordeling onder b al is gebleken dat het beeld voor afgestudeerden PPE die geen vervolgmaster voltooien zeer somber is. Evenmin zijn de verwachtingen voor PPE afgestudeerden die wel een masteropleiding voltooien positief te noemen. De arbeidsmarktprognoses van het ROA en het UWV geven hiertoe tot 2018 geen enkele aanleiding en de uitkomsten variëren van 'matig' tot 'slecht'. Onduidelijk blijft voorts nog wat de situatie in 2020 zal zijn als de eerste PPE afgestudeerden met een masterdiploma de arbeidsmarkt betreden. Cruciaal bij de weging van de arbeidsmarkt is het gegeven dat de opleiding PPE studenten die anders bij de VU een disciplinaire bacheloropleiding Gedrag & Maatschappij, Economie of - in mindere mate - Taal en Cultuur zouden kiezen nu in staat worden gesteld te kiezen voor een multidisciplinaire opleiding PPE. De opleiding zal naar verwachting naadloos meegroeien met de algemene groei in de instroom van de VU en het WO in het algemeen en hierdoor geen substantieel negatieve effecten hebben op instroom van het bestaande opleidingsaanbod van de VU en het verwante landelijke opleidingsaanbod. Hierdoor is de nieuwe opleiding aan te merken als arbeidsmarktneutraal.

pagina 7 van 8 De VU is een brede onderzoeksuniversiteit met een lange en bijzondere historie, die over de juiste kennisinfrastructuur beschikt om wetenschappelijke opleidingen als de bacheloropleiding PPE te verzorgen. De VU heeft 11 faculteiten en bestrijkt met haar onderzoek en onderwijs een groot deel van het Alfa, Gamma en Bèta domein. De opleiding PPE valt formeel onder de verantwoordelijkheid van de nieuwe Faculteit der Geesteswetenschappen, de Faculteit der Sociale Wetenschappen en de Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde. De drie betrokken Faculteiten leveren de docenten voor de (eigen) disciplinaire onderdelen van het programma. De Faculteit der Geesteswetenschappen draagt zorg voor de kwaliteit van de opleiding en levert ook de opleidingsdirecteur.

Verder is van belang dat de VU een van de weinige universiteiten in Nederland is die voor twee van de kerndisciplines van PPE al over een opleidingsaanbod op bachelor niveau beschikt. Ook op onderzoeksgebied beschikt de VU, al dan niet in samenwerking met de UvA of andere partners over een reeks interdisciplinaire instituten en vakgroepen die binnen de twee profielthema's 'Connected World' en 'Professional services / Governance for Society' onderzoek verrichten op terreinen die relevant zijn voor PPE.

Hiermee acht de commissie in voldoende mate vastgesteld dat de VU over de benodigde kennisinfrastructuur beschikt om de opleiding PPE te kunnen verzorgen.

De commissie is van oordeel dat de aanvraag voldoet aan criterium c van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggend verzoek.

Overigens komt het de commissie voor dat de opleidingsinhouden in deze samengestelde opleiding ook kansrijk kunnen worden aangeboden in een ander type opleiding. Bijvoorbeeld een verbrede disciplinair georiënteerde opleiding of binnen een LAS-omgeving die evenzeer internationaal, kleinschalig en excellentiegericht is. De commissie wilde niet nalaten dit inzicht juist bij dit advies nader onder de aanbracht te brengen.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. N.M. Verbraak
voorzitter

pagina 8 van 8 **Bijlage:**
Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.